

Monika Podkówka

*Alla scoperta dell'«avventura» giornalistica di Gustaw Herling
sulle pagine di “Tempo Presente”*

[Tropami „przygody” dziennikarskiej Gustawa Herlinga-Grudzińskiego
na łamach „Tempo Presente”]

Praca magisterska pt.: *Alla scoperta dell'«avventura» giornalistica di Gustaw Herling sulle pagine di “Tempo Presente”* została poświęcona kolekcji pism włoskich polskiego pisarza, które ukazywały się na łamach miesięcznika „Tempo Presente” w latach 1956–1968.

W moich badaniach chciałam przyjrzeć się ponad setce tekstów Herlinga, opublikowanych w czasopiśmie ważnym ze względów politycznych i literackich. Z uwagi na związki periodyku z Kongresem Wolności Kultury i wyraźną linią antykomunistyczną (wyjątkowo rzadką w powojennych Włoszech) uznałam za konieczne szersze omówienie sytuacji w ówczesnej Polsce i we Włoszech. Pozwoliło to uzasadnić różnicę w percepcji tamtych czasów, z czym wiąże się też negatywne postrzeganie „Tempo Presente”, kierowanego przez Ignazia Silonego i Nicolę Chiaromontego, oraz ich współpracowników, w tym również Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

Uważne przyjrzenie się tekstom Herlinga pozwoliło wyodrębnić kilka głównych wątków – autor okazał się specjalistą od Europy Wschodniej, ważnym komentatorem wypadków bieżących w Rosji, Polsce czy na Węgrzech. Jego pozycja wśród współpracowników „Tempo Presente” była bardzo silna, a sądy uznawano za niezwykle istotne. Jako pośrednik ze Wschodem Herling wprowadzał czytelnika włoskiego w realia krajów komunistycznych, a także ich nowości literackich. Wątek Herlinga-czytelnika został rozwinięty w ostatniej części analizy, dotyczącej nielicznych recenzji książek włoskich.

Dorobek Gustawa Herlinga-Grudzińskiego znany jest prawie wyłącznie od strony polskiej, tymczasem lata spędzone we Włoszech zaowocowały współpracą autora z wieloma wybitnymi czasopismami, wśród których „Tempo Presente” zajmuje miejsce szczególne. Niniejsza praca to pierwsza próba zbadania publikacji pisarza w języku włoskim.